

„IFprofs” – Szakmai közösségi háló franciatanároknak¹

A nyelvtanári networking fontosságára sok-sok érvet lehet felsorakoztatni, mint például a tanítási-tanulási standardok megosztáson alapuló kialakítása és elmélyítése, a lehetséges típusproblémák és az azokra adható válaszok megjelenítése, a tudásmegosztás és a tudásmenedzsment megvalósítása, a tematizált továbbképzés és a folyamatos önképzés lehetőségeinek felhasználásával a szakmaiság, illetve a szakmai öntudat erősítése.

Ma a közösségi hálók korát éljük, valamelyiken minden bizonnyal mi magunk is jelen vagyunk. Íme, egy rövid villámkörkép a legfontosabb közösségi hálókról, rövid ismertetésük azért lehet fontos, mert e közösségi oldalak között kell majd megtalálnia a helyét az *IFprofs*nak is. A legnagyobb közülük a személyes kapcsolattartásra használt *Facebook*, amely 2004-ben kezdte meg működését, és 2009-re a világ leggyakrabban használt közösségi hálójává vált. A második fontos ismertségi háló, a 2006-ban létrehozott *Twitter* hálózat és mikroblog-szolgáltatás, ahol a felhasználók rövid bejegyzéseket írhatnak egymásnak formázatlan szöveggént. A harmadik tisztán szakmai közösségi háló a *LinkedIn*, a világ legnagyobb online üzleti, közösségi portálja. Végül, egyre fontosabb tényező lett az *Edmodo*, a 2008-ban elindított, oktatásra szakosodott ismeretségi hálózat, amit tanárok, diákok és szülők is egyaránt használhatnak.

Ezen óriások mellett az *IFprofs* a számok terén nem versenyezhet, de ha a francia nyelvet beszélő országok világgözsége, az OIF (*Organisation Internationale de la Francophonie*: a Frankofónia Nemzetközi Szervezet) adatait nézzük, akkor 88 tagországban kb. 300 millió frankofón beszélőt tartanak számon.² A másik fontos szervezet, amely segíthet megbecsülni a lehetséges felhasználók körét, a Franciatanárok Világszövetsége, a FIPF (*Fédération Internationale des professeurs de Français*) maga is társult partnere az *IFprofs*-nak és 120 ország 200 tanári egyesületét fogja össze.³ Ennek a nemzetközi szövetségnek Magyarország is tagja, a hozzávetőlegesen 400-450 franciatanárt számláló közösségével, amelyet a Magyarországi Franciatanárok Egyesülete képvisel 120 körüli fizető, bejegyzett taggal.

¹ A publikálásra benyújtott írás szerkesztése közben az *IFprofs* honlap 2020-ban grafikailag megváltozott, a bemutató még a 2019-es állapotokra reflektál.

² <https://www.francophonie.org/-donnees-et-statistiques-langue-francaise-.html>

³ <https://www.fipf.info/>

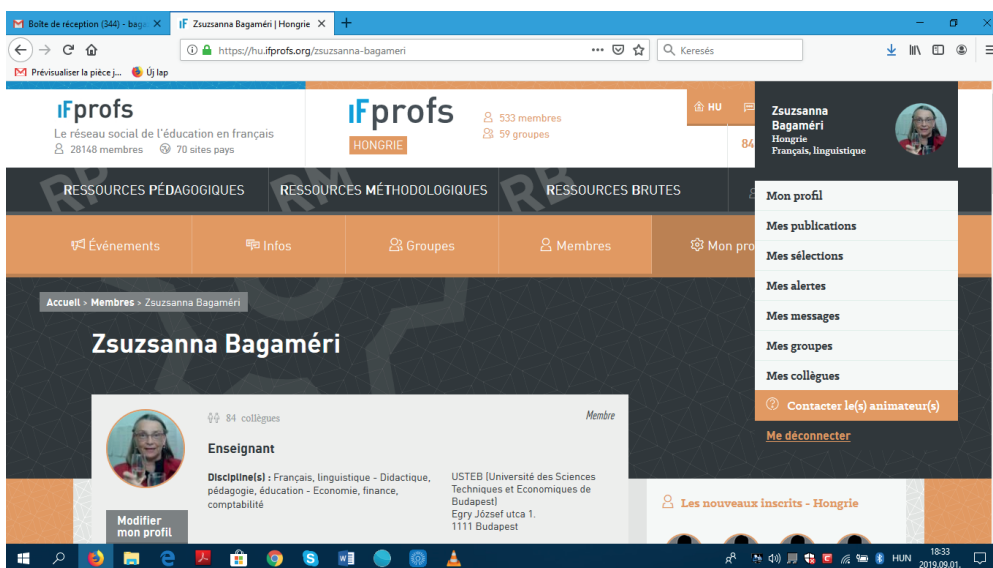

1. ábra. Az *IFprofs* kezdőlapja

Az *IFprofs* nevű közösségi portált a világban működő Francia Intézeteket irányító Párizsi Francia Intézet hozta létre és üzemelteti. A platform neve a következő részekből áll össze: IF = Institut Français (Francia Intézet) és profs a professeurs (tanárok) szó rövidítése. A Párizsi Francia Intézet több IF-fel kezdődő szolgáltatást is kínál, mint amelyen például az IFcinéma, amely francia filmek nem kereskedelmi céllal, iskolai, közösségi vetítését teszi lehetővé regisztrált intézményi felhasználói számára. A weboldal a következő címen érhető el: <https://www.ifprofs.org/>.

A nyitóoldal (1. ábra) kék alapon fehér vonalas-hálózatos világtérképen kis színes nyíllal mutat azokra az országokra, amelyek már jelen vannak ezen a közösségi hálón. A térkép azonnal egy interaktív lehetőség is, elég a kiválasztott színes jelölőre klikkelni, és egyből kiköthetünk az adott tagország oldalán. Minden országnak megvan a maga színe-színárnyalata (Magyarország világosbarna). A logón kívül több fontos információ is elérhető a felső fehér menüsoron, mint például számszerű adatok a tagságról és a lapon publikált anyagokról kategóriákba sorolva. A jobb felső sarokban lehet belépni felhasználónév és jelszó megadásával. A fekete menüsorból az első két fül még a felhasználóknak szól (az *IFprofs* felfedezése és az országlapok listája), de következő kettő már az adminisztrátorokat érinti (az *IFprofs* adminisztrátorai és a „szerszámoszláda”).

Mivel a *LinkedIn*hez hasonlóan az *IFprofs* egy szakmai felület, ahhoz, hogy létrehozzunk egy személyest profilt a szokásos személyes adatokon megadásán túl, egy menüből a francia nyelv oktatásával kapcsolatos státusunkat is be kell jelölnünk, illetve az intézményünk nevét és az ott betöltött funkcionkat is meg kell adnunk. Lehetőségünk van egy fotóval és egy rövid bemutatkozással még személyesebbé tenni a profilunkat. A regisztráció eredményes végrehajtását egy rövid, ugyanazon az oldalon

2. ábra. Személyes profil az IFprofs-on

megnyitható oktatóvideó segíti. Profilunkat bármikor módosíthatjuk, kiegészíthetjük. Ha a hazai adminisztrátorok szűrőjén átmentünk (akiknek az a feladatuk, hogy az adatok hitelességét ellenőrizzék), és bebocsátást nyertünk az oldalra (erről visszaigazoló e-mailt kapunk), akkor teljes jogosultsággal hozzáférhetünk a platformon már jelen lévő valamennyi ország regisztrált felhasználói által publikált tartalmakhoz, és magunk is publikálhatunk szakmai tartalmakat a későbbiekben részletes leírt kategóriákban. Az oldalt bárki meglátogathatja, de a megosztott pedagógiai tartalmak megnyitásához és saját publikációk létrehozásához regisztrált felhasználónak kell lennie. Továbbá *oktatóvideók* (*tutoriel*) segítik szinte az összes fontos, a honlapon végrehajtható tevékenységet, pl. Az *IFprofs* lényege három percben (www.ifprofs.org/communaute-mondiale).

A magyarországi oldal (*IFprofs Hongrie*), akár csak a többi ország oldala, ugyanazt a szerkezet követi. A fehér menüsor kibővül három új elemmel: az ország nemzetközi jelölése (Magyarország = HU), a publikációs ablak (ide kattintunk, ha közzé akarunk tenni valamit) és az üzenetek ablak. Alatta két vízszintes menüsor, az elsőn, fekete alapon fehér betűkkel négy kattintható fület, a második, az alatta lévő menüsorban pedig az ország színével egyező háttérszínen hat választható fül található kis szimbolikus logóval kísérvé.

A fekete vízszintes menüsor az oktatással kapcsolatos elemeket tartalmazza. Itt találhatóak a *pedagógiai anyagok* (*Ressources pédagogiques*), amelyek tanórára bevihető, kidolgozott feladatok, többnyire megoldókulccsal ellátva. Elérhetőek még *módszertani anyagok* (*Ressources méthodologiques*), amelyek tanórán alkalmazható módszereket bemutató anyagok és *nyersanyagok* (*Ressources brutes*), azaz szövegek, szonok, képek infografikák és egyéb anyagok, amelyeket nyersanyagként osztottak

3. ábra. Az IFprofs Hongrie kezdőlapja

meg a kollégák, mert oktatási szempontból alkalmasnak találták ezeket egy későbbi didaktizálás számára. Itt van még a keresőmotor, ahol név szerint, országonként és kulcsszavak szerint is kereshetünk a különböző kategóriákban.

A második vízszintes menüsor az IFprofs közösségi hálós funkcióit tartalmazza. Itt található az *események* (*Événements*), amellyel egy hazai és nemzetközi eseménylista érhető el az esemény rövid leírásával. Itt jelennek meg a hazai és nemzetközi frankofón világból származó *információk* (*Infos*). Lehetőség van különböző tematikájú zárt és nyitott csoportokhoz (*Groupes*) csatlakozni. Megtekinthetők továbbá a *tagok* (*Members*), a személyes profil (*Mon profil*) és *fel lehet fedezni az oldalt* (*Découvrir IFprofs Hongrie*).

A didaktizálható, módszertani feldolgozásra szánt oktatási alapanyagok kategóriában írott és audiovizuális multimédia is megtalálható alapanyagként, amely egyéni feldolgozásért kiált. A következő példák remekül illusztrálják az anyagok sokszínűségét és gyakorlati felhasználhatóságát. Azonnal nekiállhatunk saját tananyagot fejleszteni egy szlovéniai oktató által megosztott forrásból, amely egy francia interjú a joga alkalmazásáról az osztályteremben. Egy oroszországi franciatanár a 2024-es francia olimpia előkészítéséről gyűjtött össze több cikket. Egy litvániai forrás az álhírekre, míg egy indonéziai oktató a *Google Arts & Culture* projekten keresztül a Loire menti kastélyokra koncentrált. Természetesen anyanyelvi oktatók is használják az *IFprofst*, és egy franciaországi forrás egy tizenegy dalból álló *YouTube* listát állított össze 2019 legjobb francia dalaiból.

Az országlapokon egy forgó menü jelenik meg a funkciók menüjének alatt, amelyben az adminisztrátorok által kiválasztott legfrissebb publikációk rotálódnak. Minden publikációnál technikailag lehetséges képet, videót, szöveget, interaktív táblára készült feladatot csatolni a megadott formátumokban (pl. word, PDF, Smartboard)

elmentve. Minden publikációnak van egy regisztrációs száma, amelyet a honlap generál, így utalhatunk egy másik publikációra, és mód van a saját publikációnkba beidézni egy-egy, tematikájában vagy módszertanában odaiáll publikációt. Időről időre webináriumokkal (például: Animer une séance autour de la littérature jeunesse avec Culturethèque, avagy Hogyan tartsunk fiataloknak irodalomórát a Culturteque online könyvtári szolgáltatás felhasználásával?), ezenkívül különböző tematikájú versenyekkel igyekeznek a párizsi adminisztrátorok az új tagokat inspirálni.

Egy konkrét feladatlapot is választottam a pedagógiaanyagok kategóriából (4. ábra), amely jól illusztrálja azt, hogy egy megosztott nyersanyag beindíthatja a didaktikai fantáziát, és akár így indirekt módon együttműködés jöhet létre. A didaktizálható anyagoknál már megemlített, a 2024-es olimpiai projektről szóló témához egy magyar kolléga készített feladatsort. Ez az A2–B1 szintű diákoknak szánt kreatív, komplex feladatsor a francia TV 2. csatornáján leadott riportra épül, és igen változatos formában ellenőrzi a látottak/hallottak megértését, illetve aktív felhasználását (1. táblázat).

4. ábra. Mintafeladat az IFprofson

	Feladattípus	Nyelvhasználat
1.	Video Hang nélkül (láttad-e a videón, jelöld be a listából)	Szóbeli értés
2.	Igaz/hamis/nem volt róla szó	Szóbeli értés
3.	Válaszolj a kérdésekre	Szóbeli értés, írásbeli produkció
4.	Tedd sorrendbe az eseményeket	Komplex értés
5.	Lyukas szöveg menüből vagy menü nélkül	Írásbeli értés
6.	Több összefoglalóból válaszd ki a helyeset	Komplex értés
7.	Készíts helyes mondatokat a megadott információkból	Írásbeli produkció
8.	Keresztrejtvény	Szókincs gyakorlás
9.	Érte vagy ellen (foglalj állást!)	Szóbeli produkció
10.	Írj egy tiltakozó levelet	Írásbeli produkció

1. táblázat. Összegző táblázat a 4. ábrában bemutatott forráshoz készült feladatokhoz

Az is érdekes lehet, hogy hányféle módon kapcsolódhatunk a világban dolgozó franciatanár kollégáinkkal ezen a felületen. A szokásos ismerősnek jelölésen túl, írhatunk e-mailt a kollégának, kifejezhetjük tetszésünket egy-egy publikációval kapcsolatban, kommentárt írhatunk a megosztott anyagról, de nem esett még szó például a tematikus csoportokról. Vannak intézményi zárt csoportok, mint például a Francia Intézet vagy a kétnyelvű gimnáziumok csoportja, de vannak érdekes tematikájú nyílt csoportok is, ahol az ötletgazda (a csoport létrehozója) kezeli a jelentkezéseket, és animálja is a csoport aktivitását. A magyar oldalon a legnagyobb létszámmal bíró nyitott csoport a „La malle à malices” = „Agyafűrt dolgokkal teli utazóláda” elnevezésű csoport a „korai nyelvoktatás kérdéskörével foglalkozik, és Budapesti Francia Intézet Nyelvi és Oktatásügyi Együttműködésért felelős Szolgálat animálja. A nyílt csoportokhoz bárki, bármelyik országból csatlakozhat.

A cikk írója személyesen jelenleg három csoportnak tagja; van, ahol csak „nézelődőként”, de van, ahol már meg is osztott valamit a három korábban bemutatott kategória egyikében: „1 jour / 1 chanson” = „Egy nap / egy dal” csoport, „Cinéma en classe” = „Mozi a tanórán” csoport és „Intercompréhension des langues romanes” = „A latin nyelvek kölcsönös megértése” a francia mint idegen nyelvről – csoport.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma, francia kérésre, indulása után nem sokkal akkreditálta az *IFprofs Hongrie*-t, mivel a Francia Intézet által működtetett oldal vitathatatlanul aktív szerepet vállal a kollégák számára képzések, továbbképzések megszervezésében és lebonyolításában, illetve lehetővé teszi a franciatanárok önképzését. Az *IFprofs* által biztosított bármely továbbképzés biztosítja, hogy a tanárok képzési krediteket szerezzenek. Konkrétan, a kreditpontok megszerzéséhez a résztvevőknek regisztrálni kell, illetve a képzőknek a képzés tartalmát közzé kell tennie a platformon.

Összességében, az *IFprofs* közösségi platform használata hasznos és akár még szórakoztató is lehet a franciatanár kollégáknak a következő szempontok miatt. Hozzájárulhat hálózatépítéshez, itt találhatunk partnert nemzetközi projektekhez. Információkat és híreket tehetünk közzé és ismerhetünk meg. Remek forrása érdekes anyagoknak feladatkészítéshez, és kész feladatlapokat is találhatunk megoldókulccsal. Valamint önállóan továbbképezhetjük magunkat, és további módszertani segítséget kaphatunk a tematikus vagy szakmai csoportokban.

Bagaméri Zsuzsanna